

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2939 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2938“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Suinteresuotos institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus
1.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija	<p>Siūlome nepritarti Nutarimo projektui dėl šių priežasčių:</p> <p>1. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis Lietuvoje 2020 m. nebuvo pasiektas Degalų ir energijos būvio ciklo metu išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio mažinimo tikslas^[1]. Atsižvelgiant į 2021 m. duomenis šis tikslas siekė tik 4,4% vietoje nustatyto 6% tikslo. Pagrindinė priežastis – nepakankamas alternatyvių degalų, mažinančių išmetamą ŠESD kiekį degalų būvio cikle, naudojimas.</p> <p>2. Atnaujinamame Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane (toliau – NEKSVP) esamos ir papildomos priemonės, prisidės prie atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) dalies didinimo bei iškastinio kuro, įskaitant ir naftos degalus, vartojimo mažinimo, tačiau iki šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo iki 2030 m. tikslų pasiekimo transporto sektoriuje naujausiais skaičiavimais trūksta 9 %, lyginant su 2005 m. Todėl pritartume papildomų priemonių, įskaitant ekonominių/finansinių įtraukimui į NEKSVP.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2939 ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2938“ projektu (toliau – Nutarimo projektas) siūloma nustatyti, kad naftos degalų suvartojimas 2030 m. kelių transporte sumažėtų ne mažiau kaip 39 procentais, vietoje siūlomų 41 proc., atsižvelgiant į Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane (toliau – NEKS VP) numatytų priemonių įgyvendinimo efektą.</p>
2.	Lietuvos darbdavių konfederacija 2023.12.14 Nr. A-23-12-033	<p>Lietuvos darbdavių konfederacija palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Nutarimo projektu siūloma nustatyti, kad naftos degalų suvartojimas 2030 m. kelių transporte sumažėtų ne mažiau kaip 39 procentais, vietoje siūlomų 41 proc., atsižvelgiant į NEKS VP numatytų priemonių įgyvendinimo efektą.</p> <p>Nutarimo projektu taip pat siūloma nepritarti įpareigojimui patvirtinti naftos degalų suvartojimo mažinimo priemonių planą kaip NEKS VP dalį, kadangi NEKS VP jau yra įtvirtintos priemonės, prisidedančios prie naftos degalų suvartojimo mažėjimo, naujo veiksmų plano kūrimas būtų perteklinis.</p>

3.	MB „Thermal Pro“ 2023.12.15	Mano organizacija Thermal Pro palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mano įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.
4.	Lietuvos švariųjų technologijų klasteris 2023.12.14	Lietuvos darbdavių konfederacija palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.
5.	Biodegalų asociacija 2023.12.14	Išvadoje iš esmės nėra prieštaraujama siūlomiems įstatymo pakeitimams. Atvirkščiai, nurodoma, kad naftos mažinimo tikslas yra įgyvendinami per poįstatyminius teisės aktus. Vyriausybės projekto antrame punkte nurodoma, kad NEKS veiksmų planas ir jame esančios priemonės, prisidedančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) emisijų mažinimo bei prie iškastinio kuro, įskaitant ir naftos degalus, vartojimo mažinimo. Tačiau minėtieji dokumentas, iš tiesų, nenustato konkrečių tikslų, o kalba tik apie priemones ir planus. Tuo tarpu konkretaus naftos mažinimo tikslo jame suformuoto nėra. Išvados 3-iaje punkte pažymima, kad ES reglamentavimas nenustato konkrečių naftos mažinimo tikslų. Tačiau toks ES reguliavimas tikrai neužkerta kelio tokių tikslų nustatymui ir ir įgyvendinimui. Atvirkščiai manytume, kad būtina atsižvelgti į pastarųjų metų įvykius, kai tikrai nebegalima ignoruoti grėsmių, kylančių iš rytų kaimyninių valstybių, ir imtis visų galimų priemonių sumažinant jų pajamas ir galimybes finansuoti savo agresyvią politiką. Todėl pritariame	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.

		verslo iniciatyvai ir politinei valiai siekti naftos vartojimo mažinimo ir siūlytume Lietuvos Respublikos Vyriausybei taip pat pritarti tokiam siūlymui bei imtis lyderystės realiai užtikrinant keliamų tikslų įgyvendinimą taip didinant Lietuvos nepriklausomybę bei saugumą.	
6.	UAB „Elinta Charge“ 2023.12.14	<p>Elinta Charge, UAB yra ne kartą pasisakiusi tiek už kietąsias priemones (pvz. subsidijas ir/ar baudas), skatinant netaršų transportą, tiek ir už taip vadinamas minkštąsias priemones, kurios iš esmės valstybei nekainuoja arba kainuoja labai mažai, tačiau vis tiek turi reikšmingą poveikį formuojant visuomenės nuomonę bei galiausiai apsisprendimą rinktis švarų transportą.</p> <p>Todėl mūsų įmonė palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu.</p> <p>Būdami elektromobilumo sektoriaus ekspertai, kurdami ir eksportuodami aukštesniųjų technologijų produktus, bei šitaip prisidedami prie švarių technologijų pramonės vystymosi Lietuvoje, labai pozityviai priėmėme žinią, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams.</p> <p>Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti.</p>	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.
7.	VšĮ „Žaliosios politikos institutas“ 2023.12.14	Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.
8.	UAB „Eldrive Lithuania“ 2023.12.14	Mūsų organizacija palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.

9.	UAB „Kurana“ 2023.12.14 Nr. KUR-S-2023-156	<p>Projekte minima, kad naftos mažinimo tikslas jau yra įgyvendinimas per skirtingus įstatymus ir teisinio reguliavimo dokumentus. Norėtume pabrėžti, kad minėtieji dokumentai nustato tik priemones, tačiau konkretaus naftos mažinimo tikslo jame suformuoto nėra. Mums nėra suprantama, kodėl yra vengiama nustatyti konkretų naftos mažinimo tikslą, taip suteikiant daugiau aiškumo, kuria kryptimi judėti tvarumo srityje.</p> <p>Vyriausybės projekto antrame punkte nurodoma, kad NEKS veiksmų planas ir jame esančios priemonės, prisidedančios prie AEI dalies didinimo bei šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) emisijų mažinimo, taip pat tiesiogiai prisideda prie iškastinio kuro, įskaitant ir naftos degalus, vartojimo mažinimo. Jei nurodytos priemonės būtų pakankamos, Lietuvos atsinaujinančius išteklių dalies (toliau – AEI) transporto sektoriuje rezultatas nebūtų vienas blogiausių Europos sąjungoje. Akivaizdu, kad norint pakeisti situaciją, reikalingi aiškesni tikslai ir konkrečios priemonės jiems pasiekti.</p> <p>Galiausiai, projekto 3-iaame punkte pažymima, kad ES reglamentavimas nenustato konkrečių naftos mažinimo tikslų. Manome tai, kad įpareigojimas nėra tiesiogiai nustatytas, neužkerta kelio imtis aktyvių veiksmų ir papildomų sprendimų, atitinkančių konkrečios šalies situaciją.</p> <p>Apibendrinant, matome didelę prasmę ir teigiamą svarstomų teisės aktų pakeitimų poveikį. Manome, kad Lietuva yra pajėgi sumažinti naftos degalų vartojimą Lietuvos transporto sektoriuje ne mažiau kaip 41 procentu iki 2030 m. Tam pasiekti yra visos galimybės. Verslo iniciatyva ir politinė valia Seime jau buvo parodyta. Todėl skatiname LR Vyriausybę neužkirsti kelio Lietuvai visomis prasmėmis naudingo tikslo įtvirtinimo įstatymu ir priimti teigiamą išvadą LR Alternatyvių degalų įstatymo ir LR Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo projekto atžvilgiu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.</p>
10.	UAB „Tube Green“ 2023.12.14	<p>UAB „Tube Green“ palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus (toliau – projektas), kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu.</p> <p>Manome, kad konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu taip parodant, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Atitinkamai, priėmus siūlomus įstatymų pakeitimus, verslui būtų duotas aiškus signalas, kokią rinkos kryptį rinktis, kaip prioretizuoti numatomas investicijas ir inovacijas.</p> <p>Todėl siūlome LR Vyriausybei pritarti siekiui iki 2030 m. sumažinti naftos degalų vartojimą Lietuvos transporto sektoriuje ne mažiau kaip 41 procentu, palyginti su naftos degalų vartojimu 2021 m., taip pat patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį ir pateikti teigiamą išvadą minėtiems įstatymo projektams.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.</p>

11.	Alternatyviųjų degalų infrastruktūros asociacija 2023.12.14	<p>Vienas svarbiausių Alternatyviųjų degalų ir infrastruktūros asociacijos tikslų – skatinti Lietuvos transporto sektoriaus dekarbonizaciją per alternatyviųjų degalų ir infrastruktūros plėtrą, kuri lengvai pritaikoma degalų iš AEI vartojimui. Asociacija jungia verslus, kurių veikla yra susijusi su alternatyviųjų tradiciniam kurui degalų gamyba, tiekimu, naudojimui ar moksliniais tyrimais.</p> <p>Deja, nepaisant patvirtintų ambicingų ES ir nacionalinių klimato kaitos politikos tikslų, stagnuojant alternatyviems degalams pritaikytos infrastruktūros plėtrai tolstame nuo dekarbonizacijos tikslų. Problema ta, kad tikslai, surašyti į įvairaus lygio strateginius dokumentus neveikia, jei pagrindinis tikslas nėra įrašytas į įstatymą. Tai rodo praktika, pavyzdžiui: atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energetikos sektoriuje nuoseklus augimas vyko tik po atitinkamų tikslų įtvirtinimo ne tik Energetikos strategijoje, bet ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme. Iš to sekantis atitinkamai atsakingas valstybės institucijų požiūris, sukuriant reikalingą reguliacinę aplinką ir paskatas, davė laukiamą rezultatą.</p> <p>Vertinant alternatyviųjų degalų rinkos realų kontekstą, neramina Nutarimo projekte pateikti biurokratiniai argumentai, kad jau pakanka ir tikslų, ir priemonių 2030 m. įpareigojimams įgyvendinti. Mūsų vertinimu, kad užsibrėžtas naftos degalų keitimas degalais iš AEI, įskaitant alternatyviuosius degalus iš AEI, yra būtinas realiam klimato tikslų pasiekimui, todėl atsakymas įtvirtinti reikalingą transformaciją įstatymu verčia abejoti Vyriausybės pasiryžimu realiai transporto dekarbonizacijai. Todėl raginame LR Energetikos, Aplinkos ir Susisiekimo ministerijas pasinaudoti visomis prieinamomis priemonėmis ir pritarti LRS pateiktam pasiūlymui įtvirtinti naftos degalų keitimą degalais iš AEI, įskaitant alternatyviuosius degalus iš AEI, tikslą įstatymu, kad transporto dekarbonizacija išvystytų reikiamą tempą 2030 m. tikslų pasiekimui.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.</p>
12.	UAB „Solet“ 2023.12.14 Nr. D-2023-075	<p>Mūsų organizacija UAB „Solet“ palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.</p>
13.	Lietuvos saulės energetikos asociacija 2023.12.13	<p>Lietuvos saulės energetikos asociacija palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.</p>

		tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.	
14.	„Inbalance Grid“ 2023.12.15	Esame sparčiai auganti Lietuvos įmonė, sukūrusi populiariausią Lietuvoje išmanios įkrovimo stotelės sprendimą ir vystome viešąjį elektromobilių įkrovimo tinklą. Mūsų verslo tolimesnė plėtra didele dalimi priklauso nuo Žaliojo kurso įgyvendinimo spartos Lietuvoje ir ES. Įstatymų lygmeniu įtvirtinti aiškūs dekarbonizacijos tikslai ir atitinkamos politikos priemonės labai reikalingi tam, kad kartu lygiagrečiai augtų ir elektromobilių skaičius, ir jam aptarnauti reikalinga infrastruktūra. Todėl prisijungėme prie Manifesto „41 proc. mažiau naftos“ ir raginame LRV priimti teigiamą išvadą dėl LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektų, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. seimo nariai įvertino šio tikslo svarbą ir didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį. Esame pasiruošę įsitraukti į veiksmingiausių priemonių suderinimo procesus.	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.
15.	UAB „Vilniaus apšvietimas“ 2023.12.13 Nr. SD230491	Mūsų organizacija UAB „Vilniaus apšvietimas“ palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.
16.	Lietuvos biodujų asociacija 2023.12.13	Lietuvos biodujų asociacijos nariai palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės,	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.

		<p>kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.</p>	
17.	<p>Lietuvos energetikos institutas 2023.12.13</p>	<p>Lietuvos energetikos institutas palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.</p>
18.	<p>UAB „AUTOCAPITAL“ 2023.12.13</p>	<p>Mūsų įmonė UAB AUTOCAPITAL palaiko LR alternatyviųjų degalų įstatymo ir LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymų projektus, kuriais siekiama nustatyti reikalavimą iki 2030 m. Lietuvoje naftos degalų vartojimą sumažinti 41 proc., lyginant su 2021 metų lygiu. Džiaugiamės, kad lapkričio mėn. Seimo nariai didele balsų dauguma pritarė tolimesniam šių įstatymų svarstymui. Kviečiame ir Vyriausybės atstovus priimti teigiamą išvadą minėtų įstatymų projektams. Mūsų įsitikinimu, konkretus naftos produktų mažinimo tikslas turi būti užfiksuotas įstatymų lygmeniu – tai būtų aiškus signalas rinkai, kad transporto dekarbonizacija yra svarbus valstybės prioritetas ir valstybės institucijos imsis priemonių šiam tikslui įgyvendinti. Pritariame, kad norint pasiekti 41 proc. naftos mažinimo tikslą reikalinga patvirtinti naftos degalų vartojimo mažinimo priemonių planą kaip Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano dalį.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.</p>
19.	<p>Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija</p>	<p>1. Pirmą kartą virš 100 Lietuvos verslo įmonių vieningai prašo politikų įtvirtinti tokią konkrečią Žalio kurso ambiciją. Tarp pasirašiusių nėra tik „žaliųjų sprendimų“ verslo atstovai, kuriems spartesni pokyčiai reiškia spartesnę plėtrą, ten ir logistikos paslaugų įmonės ir dideli logistikos paslaugų klientai – pvz. maisto produktų gamintojai – kurie numato augantį</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus prie pastabos Nr. 2.</p>

	2023.12.14	<p>mažataršio transporto paslaugų poreikį ir nori spėti su konkurencija savo rinkose. Tai yra iniciatyva „iš apačios“, plačiai išreklamuota visuomenėje, kurią nuneigus LR energetikos ministerijos Nutarimo projekte pateiktais argumentais (jog jau yra kitų panašių tikslų Klimato kaitos valdymo darbotvarkėje (toliau – KKVD), Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje (toliau – NENS) ir kt.), socialiniai partneriai liktų nesupratę, kodėl Vyriausybė prieštarauja savo pačios Programos ir LR Seimo patvirtintus tikslus bei ES Žaliąjį kursą atliepiančioms iniciatyvoms.</p> <p>2. Ne vienas Žaliąjį kursą atliepiantis nacionalinis tikslas yra įtvirtintas ir strateginiuose dokumentuose, ir įstatymuose, pvz. NENS ir KKVD nustatyti energetikos sektoriaus tikslai - energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių (toliau, AEI) daliai, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu; centralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš AEI, daliai šilumos energijos balanse; elektros energijos, pagamintos iš AEI, daliai, palyginti su šalies bendruoju galutiniu elektros energijos suvartojimu – yra papildomai įtvirtinti ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme. O AEI dalies palyginti su bendruoju galutiniu energijos suvartojimu transporto sektoriuje tikslas yra nustatytas ir NENS, ir KKVD, ir net dviuose įstatymuose – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Alternatyviųjų degalų įstatyme. Šių dubliavimosi pavyzdžių yra tiek daug, kad Vyriausybės išvadoje pateikiami argumentai, nepritariant naftos degalų vartojimo mažinimo tikslo (kurio tiesiogiai neatkartoja joks įstatymo lygmens teisės aktas) įtvirtinimui įstatyme, mums nėra suprantami ir net kelia klausimų dėl Vyriausybės nuostatų naftos degalų vartojimo mažinimo siekimui apskritai.</p> <p>3. Įstatymų projektais siekiama įstatymo lygmeniu įtvirtinti konkretų naftos degalų vartojimo mažinimo tikslą transporto sektoriui, kuris užtikrintų KKVD tikslo transporto sektoriui pasiekimą ir Lietuvos įsipareigojimų ES įgyvendinimą, sinergiškai papildant bendrą KKVD, NENS ir kituose teisės aktuose įtvirtintų transporto dekarbonizacijos tikslų sistemą. Pokyčio ambicijos prasme Įstatymų projektuose siūlomas -41 proc. naftos degalų mažinimo tikslas yra tapatus KKVD transporto sektoriui patvirtinam ŠESD mažinimo tikslui (-14% 2030 m. lyginant su 2005 m.). Visgi Įstatymų projektuose pasirinkta aiškesnė tikslo formuluotė, kuri tinkamai atskleidžia transporto sektoriui reikalingos transformacijos mastą ir spartą lyginant su „dabartine situacija“, t.y. 2021 m. Transporto sektoriaus transformacijos sėkmei būtina, kad reikalingus pokyčius vienodai suprastų tiek politikai, tiek valstybinės institucijos, tiek verslas, ir kad tam reikalingi savalaikiai sprendimai būtų priimami visais lygmenimis.</p>	
--	------------	--	--

		<p>4. Nesutinkame su Nutarimo projekte pateikiamu vaizdu, kad yra pakankamai įstatymais patvirtintų tikslų ir priemonių transporto sektoriaus dekarbonizacijai užtikrinti. Transporto sektorius yra didžiausias Lietuvos ŠESD išmetimų sektorius, kritiškai svarbus Lietuvos įsipareigojimų ES išpildymui. Pažymėtina, kad Nutarimo projekte minimas AEI dalies transporto sektoriuje tikslo pasiekimas nebūtinai užtikrins KKVD įtvirtintų transporto sektoriaus ŠESD tikslų ir įsipareigojimų ES išpildymą, jei bendras transporto sektoriuje suvartojamos energijos kiekis augs. Jei Lietuva nepasieks būtent tokio, kaip Įstatymų projektuose siūloma, naftos degalų vartojimo sumažinimo transporto sektoriuje, labai tikėtina, kad kitų sektorių sutaupymai negalės kompensuoti transporto ŠESD išmetimų, ir Lietuva viršys ES skirtą ŠESD kvotą 2021-2030 m. laikotarpiui. Dėl to gresiančios valstybės biudžeto netektys gali siekti kelis šimtus milijonų ar net milijardą eurų – kitų ES šalių ŠESD sutaupymų įsigijimui. Užuo rizikavus biudžeto netekimais ir galimais verslo konkurencingumo praradimais dėl pernelyg taršios logistikos grandinės, svarbu jau dabar transporto sektoriaus dekarbonizaciją užprogramuoti įstatymų lygmeniu per įvairių dimensijų įpareigojančius tikslus, įskaitant naftos degalų vartojimo mažinimą. Nemažiau svarbu vykdyti atidžią visų tikslų įgyvendinimo stebėseną ir konsultotis su verslu dėl efektyviausių ir sparčius pokyčius įgalinančių politikos priemonių bei jų poveikio vertinimo prielaidų.</p> <p>5. Pažymėtina, kad Įstatymų projektuose numatytas įpareigojimas LR Vyriausybei rengti įgyvendinantį priemonių planą gali būti įgyvendintas per Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano atnaujinimo procesą, taip nedidinant bendro nacionalinio strateginio planavimo dokumentų skaičiaus. Visgi žaliąjį kursą įgyvendinančioms įmonėms, kurios rizikuoja savo kapitalu, investuodamos į dekarbonizacijos sprendimus, svarbu, kad NEKS plano papildomose dalyse ar prieduose NEKS planuojamos politikos priemonės būtų įvertintos rinkos dalyviams aktualiais parametrais, t. y. kaip visas priemonių paketas veiks naftos degalų vartojimą, dar geriau - kaip keisis atskirų degalų rūšių prieinamumas ir vartojimas. Tokia informacija jau dabar disponuoja valstybinės institucijos, nes ji būtina ŠESD skaičiavimams, tačiau nėra prieinama viešai ir nepasitarnauja dekarbonizacijos strategijoms ir investiciniams sprendimams įmonių lygmeniu.</p> <p>6. Ir svarbiausia: naftos degalų vartojimo mažinimo tikslo įtvirtinimas įstatymu yra visų pirma aiškus ir nedviprasmiškas signalas rinkai. Signalas, rodantis aiškiai Valstybės reguliavimo kryptį ateinantiems metams. Tai signalas tiems, kurie šiuo metu svarsto ar investuoti daugiau į žaliąjį transportą ar investuoti į pigesnius sprendimus. Ar verslo plėtrai pasirinkti</p>	
--	--	--	--

		<p>sritis, susijusias su transporto dekarbonizacija, ar kitas verslo sritis. Tokie sprendimai verslo yra daromi nuolat. O Vyriausybės biurokratiniais argumentais pagrįstas siūlymas neprisiimti jokių naftos degalų vartojimo mažinimo tikslų įstatyme būtų priešingas signalas rinkai. Nekalbant jau apie Vyriausybės autoriteto nuostolius tų, kuriems klimato kaitos mažinimo ir priklausomybės nuo naftos vartojimo mažinimo užduotys atrodo svarbios, akyse.</p>	
--	--	--	--

Tvarios energetikos politikos grupės vadovė

Lina Sveklaitė

Tvarios energetikos politikos grupės patarėjas

Aurimas Salapėta